

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Anàlisi del sistema idiolectal de la sèrie Barcelona de Joan Miró (morfogènia i composició)

Domènec Corbella

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tdx.cat) i a través del Dipòsit Digital de la UB (diposit.ub.edu) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX ni al Dipòsit Digital de la UB. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX o al Dipòsit Digital de la UB (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tdx.cat) y a través del Repositorio Digital de la UB (diposit.ub.edu) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR o al Repositorio Digital de la UB. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR o al Repositorio Digital de la UB (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tdx.cat) service and by the UB Digital Repository (diposit.ub.edu) has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized nor its spreading and availability from a site foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository is not authorized (framing). Those rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

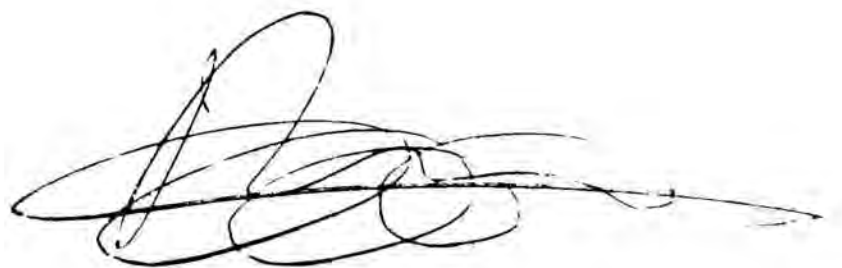
TESIS DOCTORAL

"ANÀLISI DEL SISTEMA IDIOLECTAL DE LA SÈRIE BARCELONA
DE JOAN MIRÓ (MORFOGÈNIA I COMPOSICIÓ)"

Presentada per
EN DOMINGO CORBELLA I LLOBET

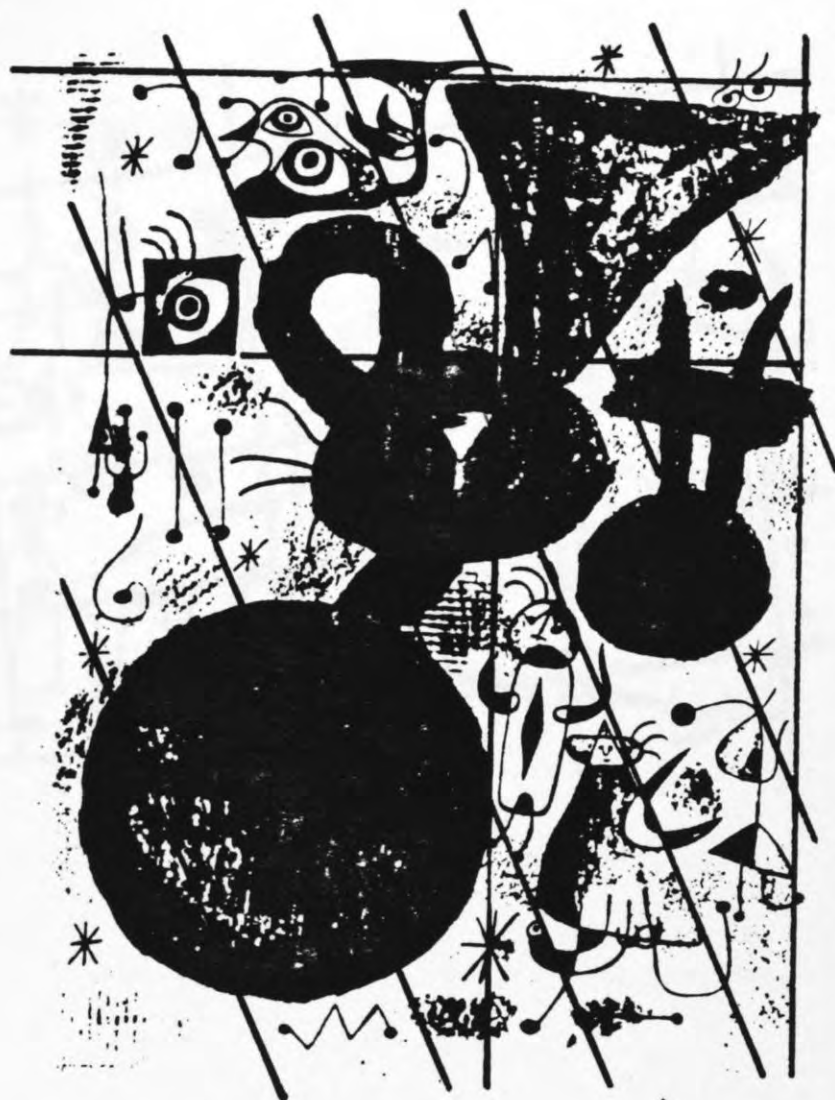
FACULTAT DE BELLES ARTS
UNIVERSITAT DE BARCELONA
Novembre de 1985

Dirigida pel
DR. RICARDO MARIN VIADEL
Vist i plau

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ricardo Marin Viadel', written in a cursive style with several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

BARCELONA-41

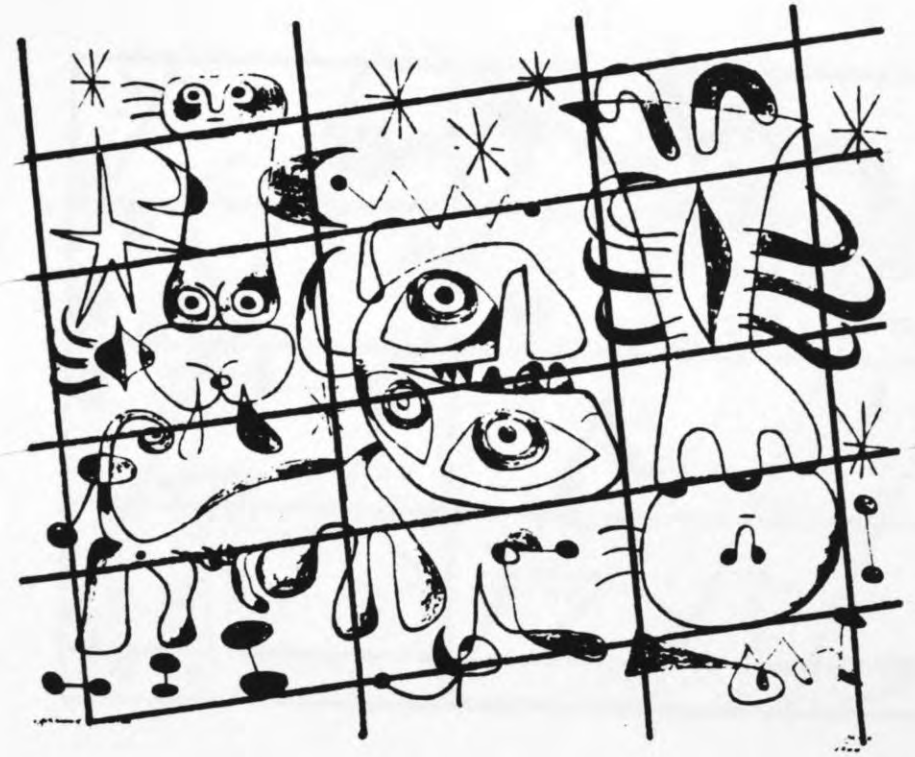
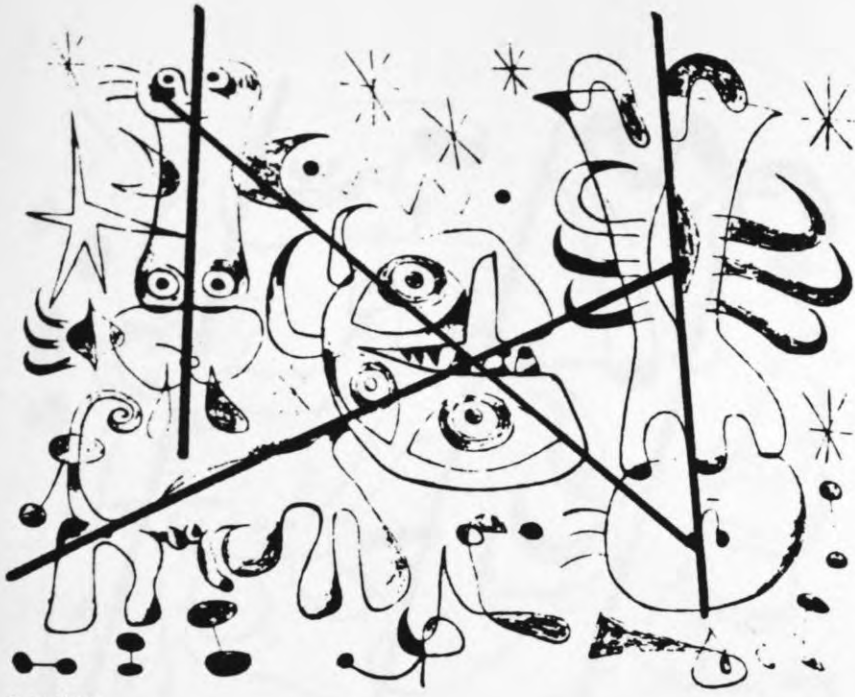
BARCELONA-41

BARCELONA-41

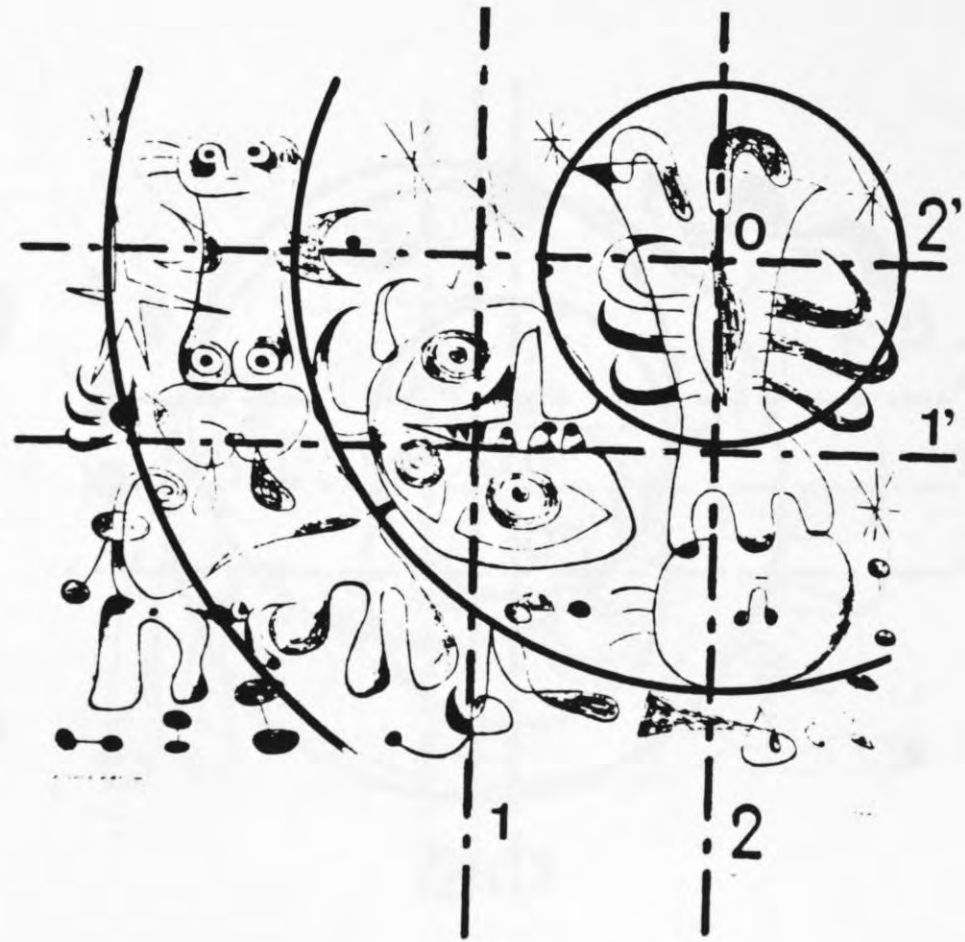

BARCELONA-41

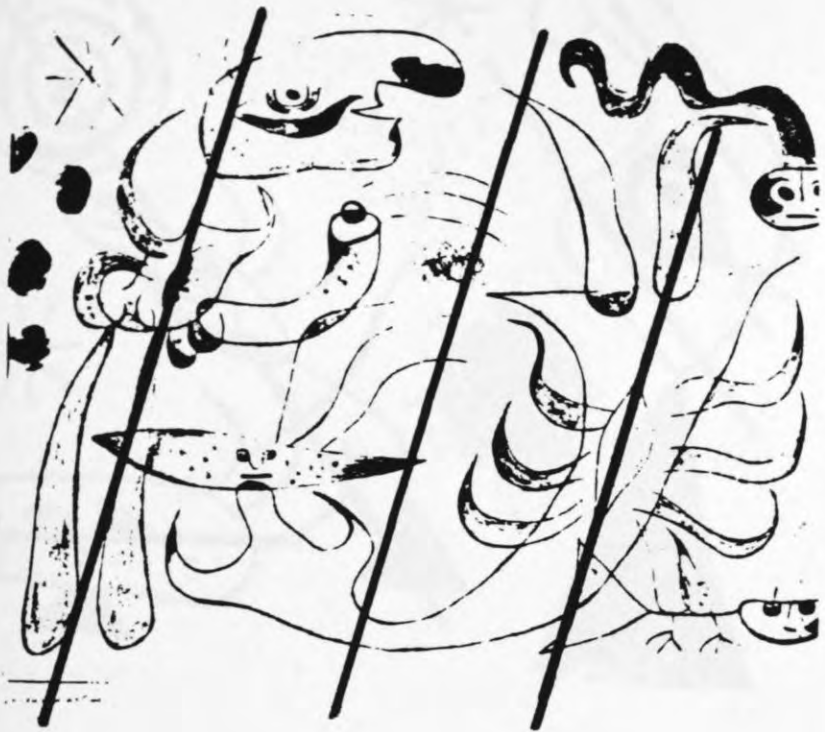
BARCELONA-42

BARCELONA-42

BARCELONA-42

BARCELONA-42

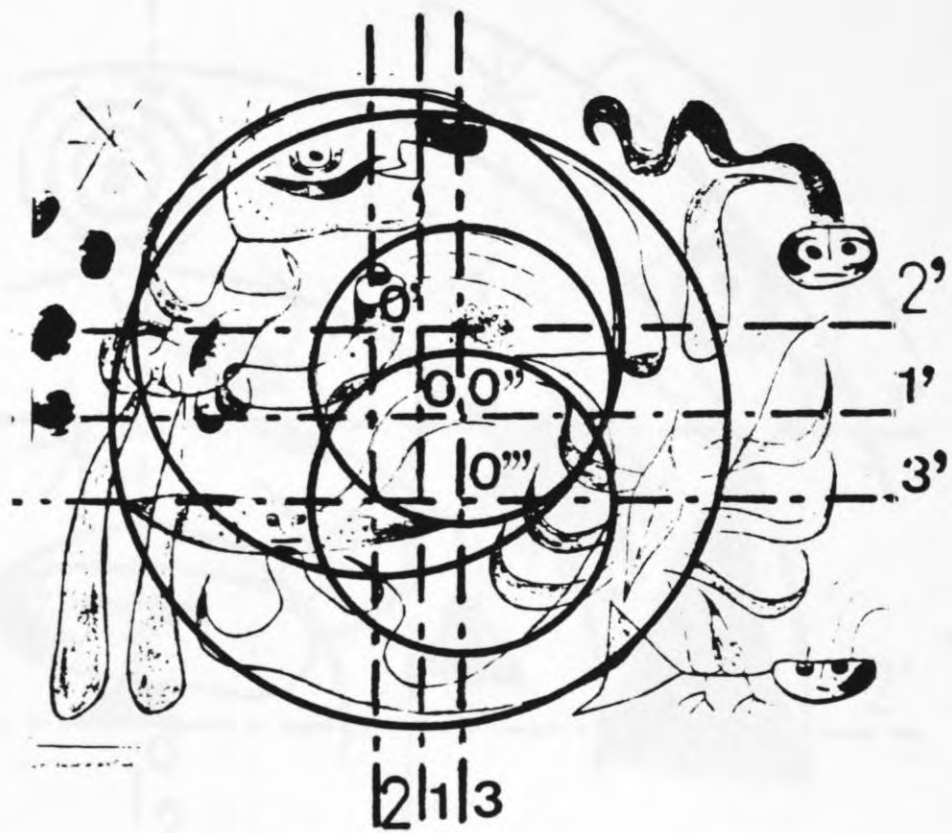
BARCELONA-41

BARCELONA-43

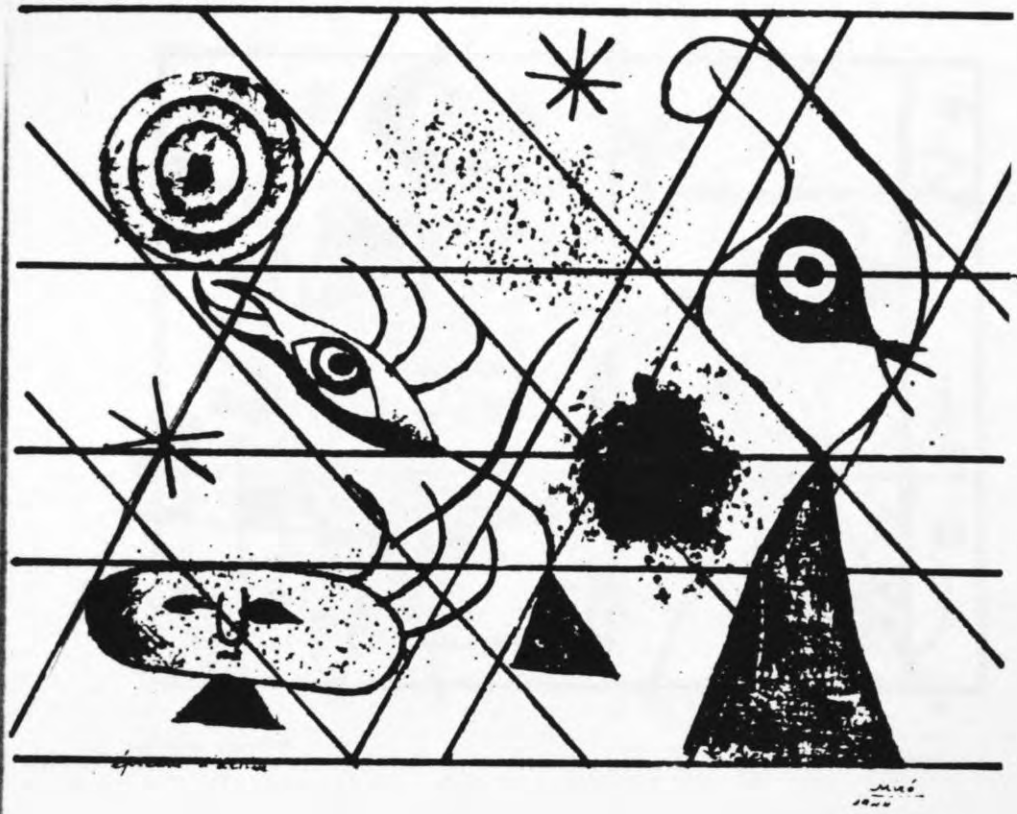
BARCELONA 41

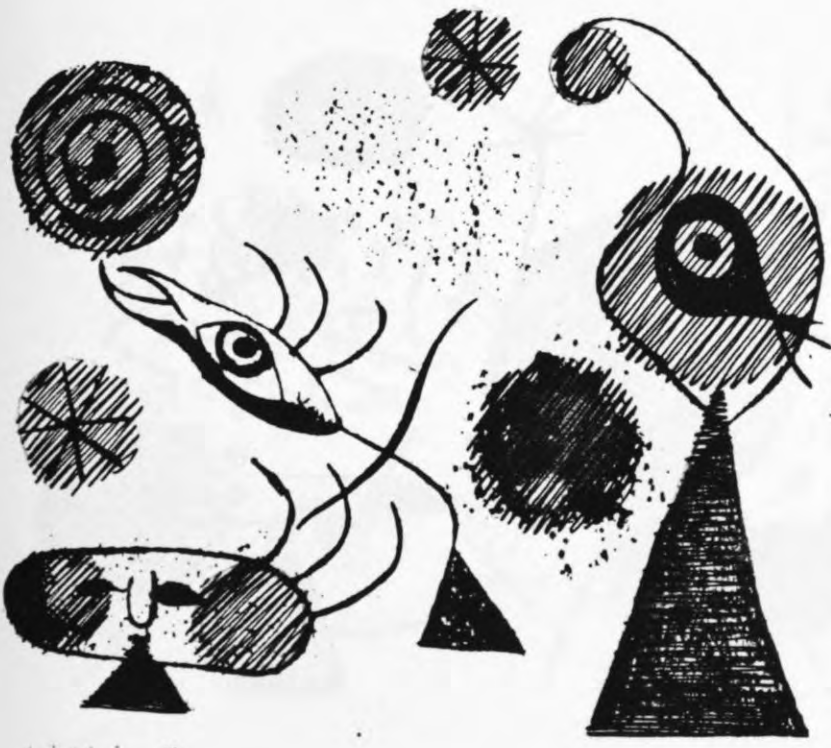
BARCELONA-43

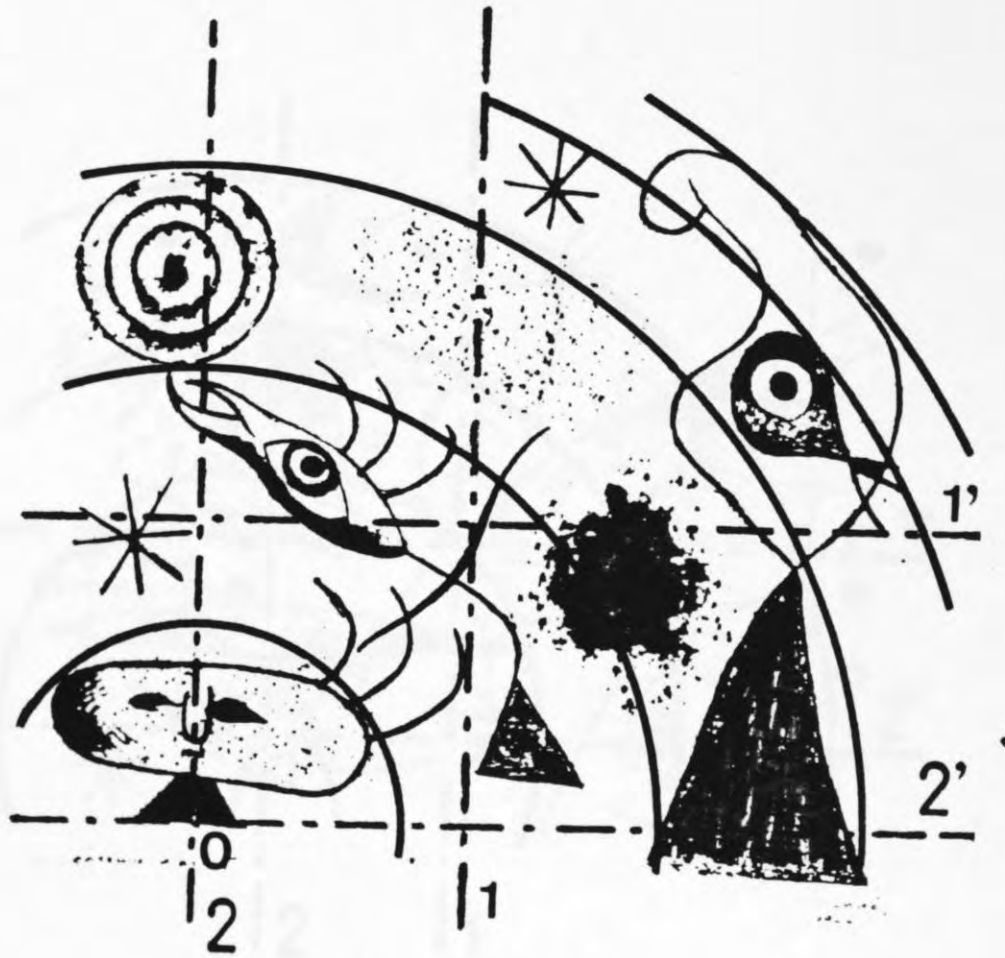
BARCELONA-44

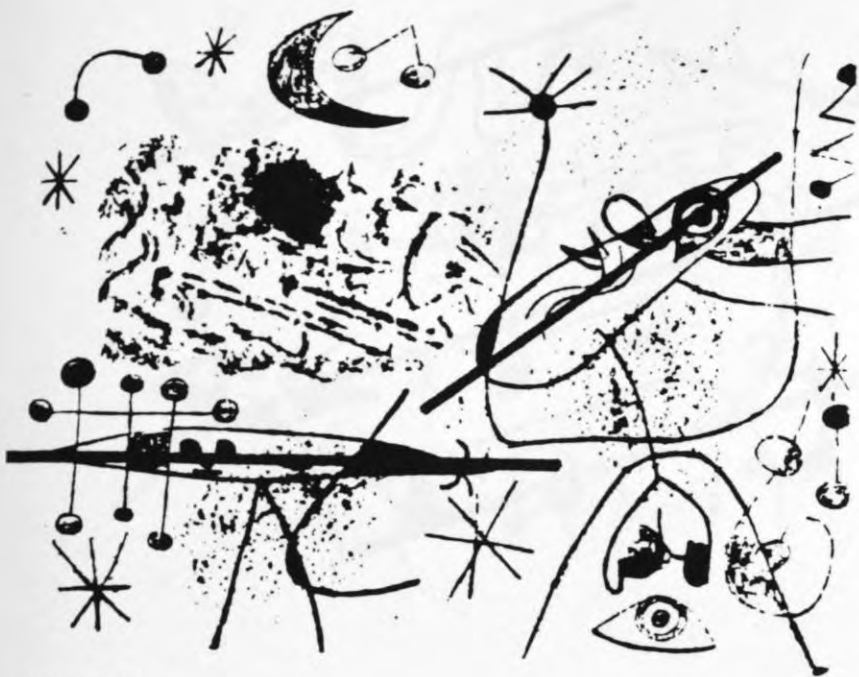
BARCELONA-44

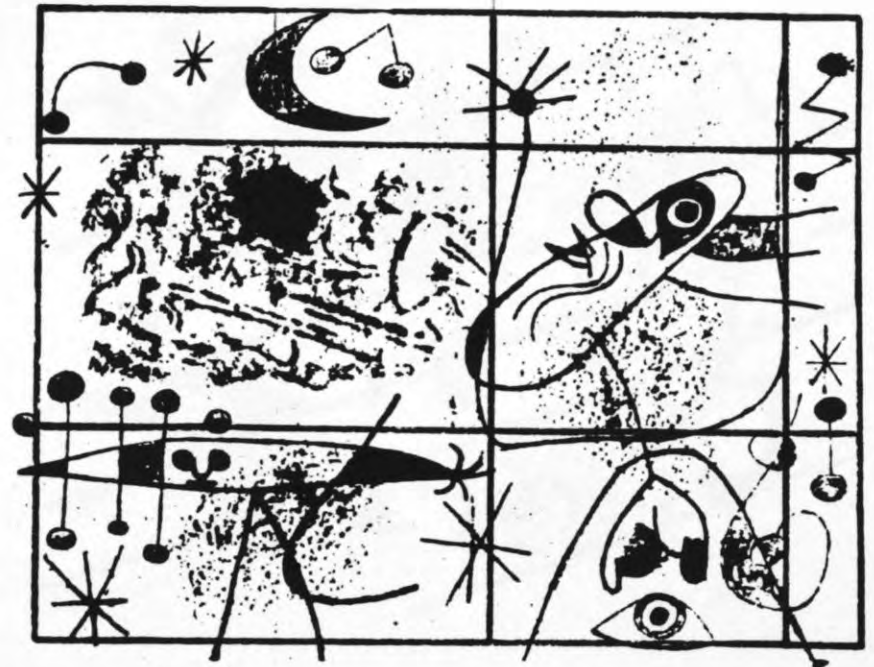
BARCELONA-44

BARCELONA-44

apremio d'artista

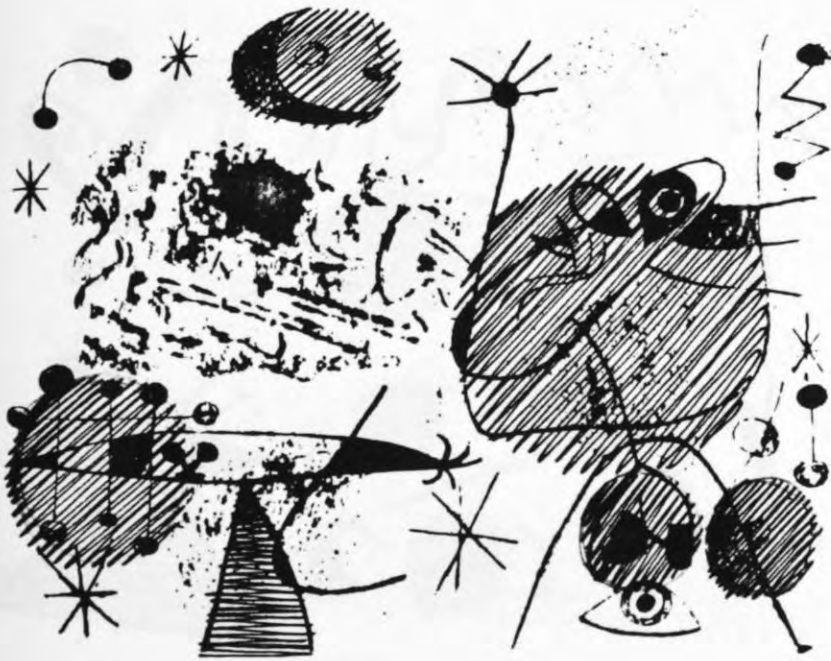

apremio d'artista

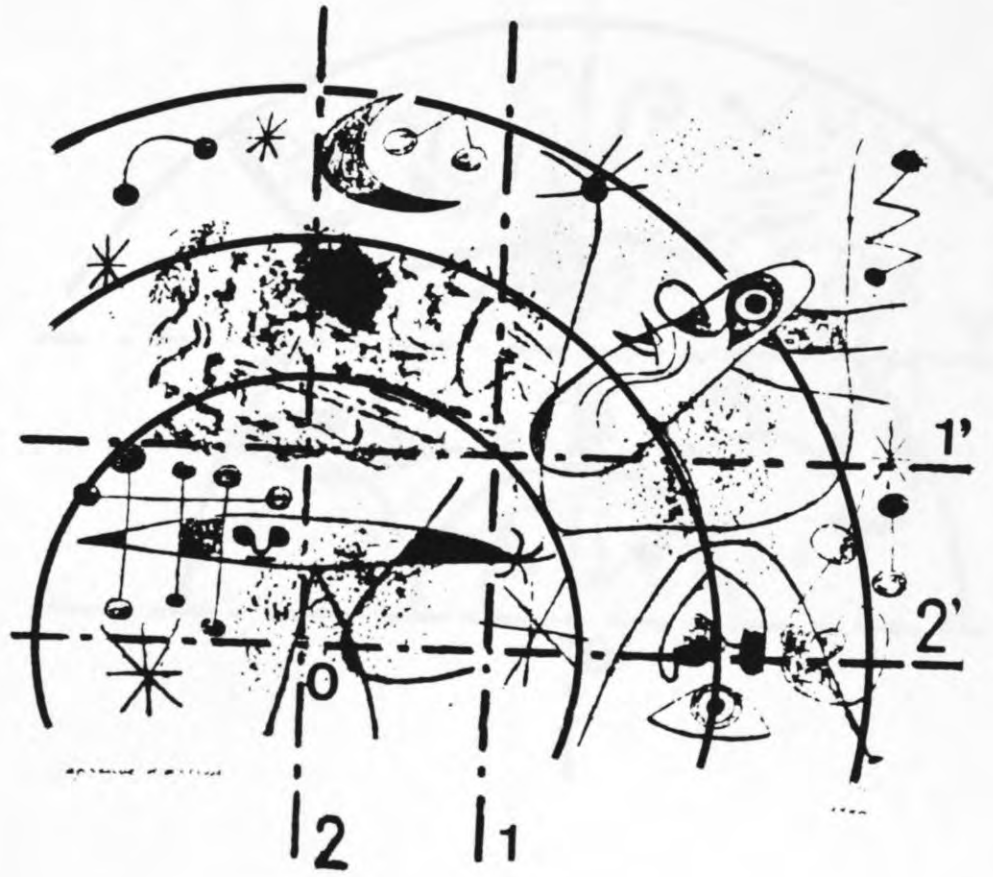
1922

BARCELONA-45

BARCELONA-45

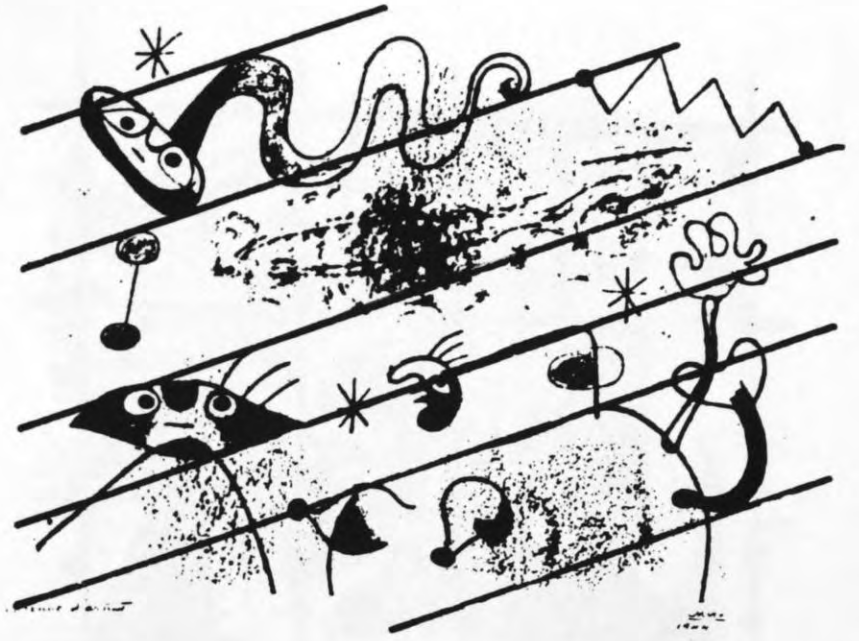
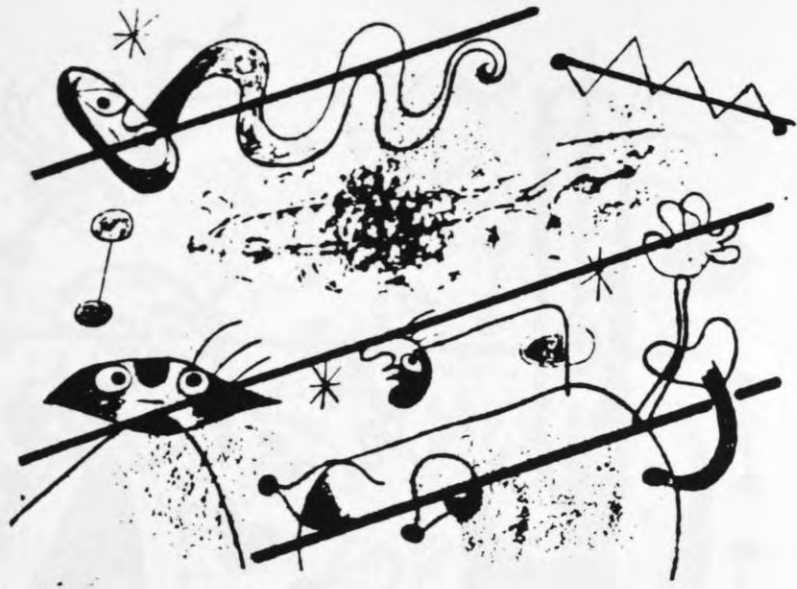
apremio d'artista

apremio d'artista

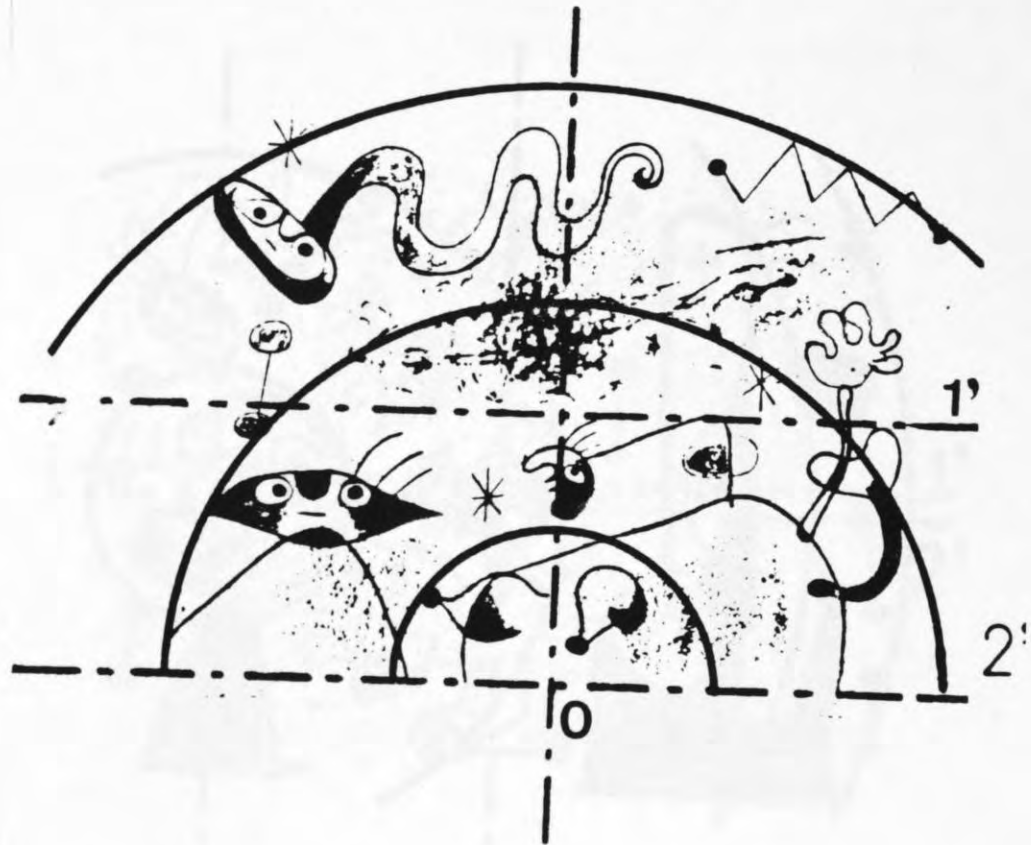
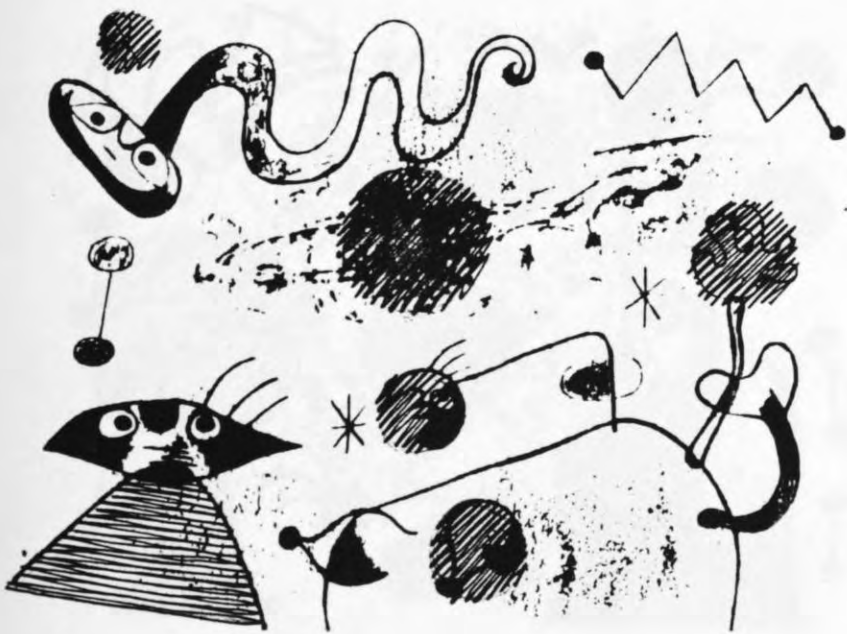
BARCELONA-45

BARCELONA-45

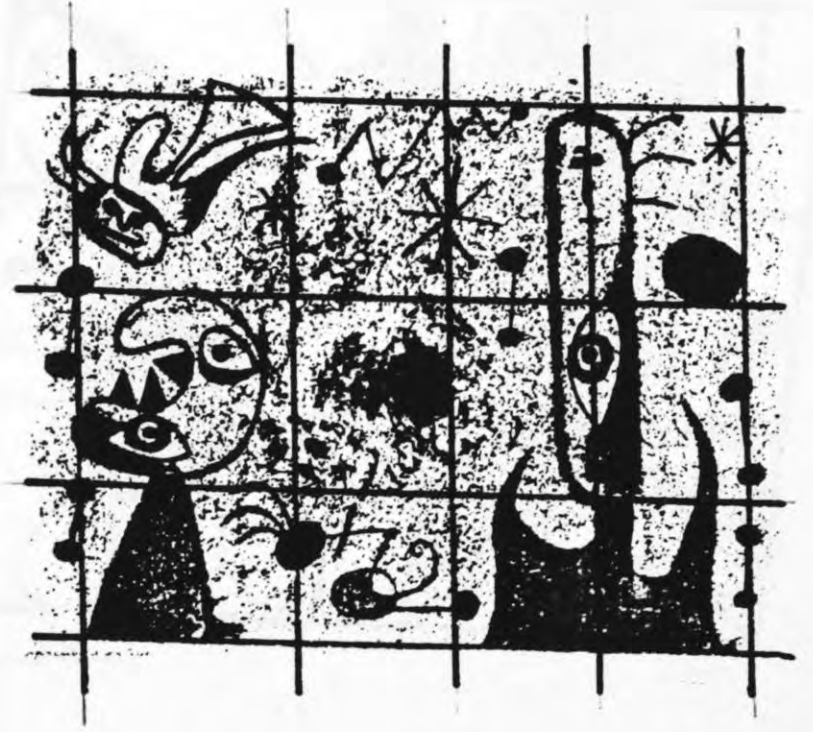
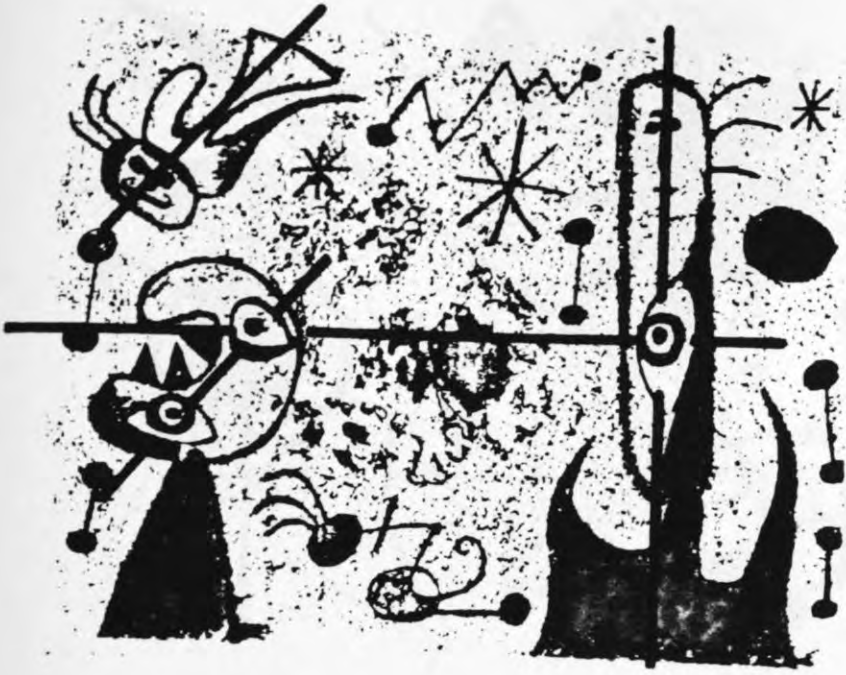
BARCELONA-46

BARCELONA-46

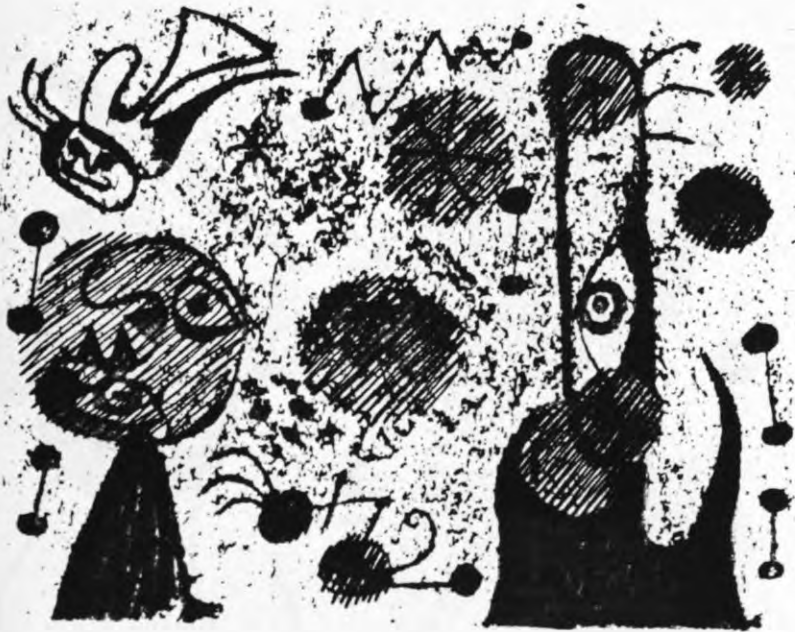
BARCELONA-46

BARCELONA 46

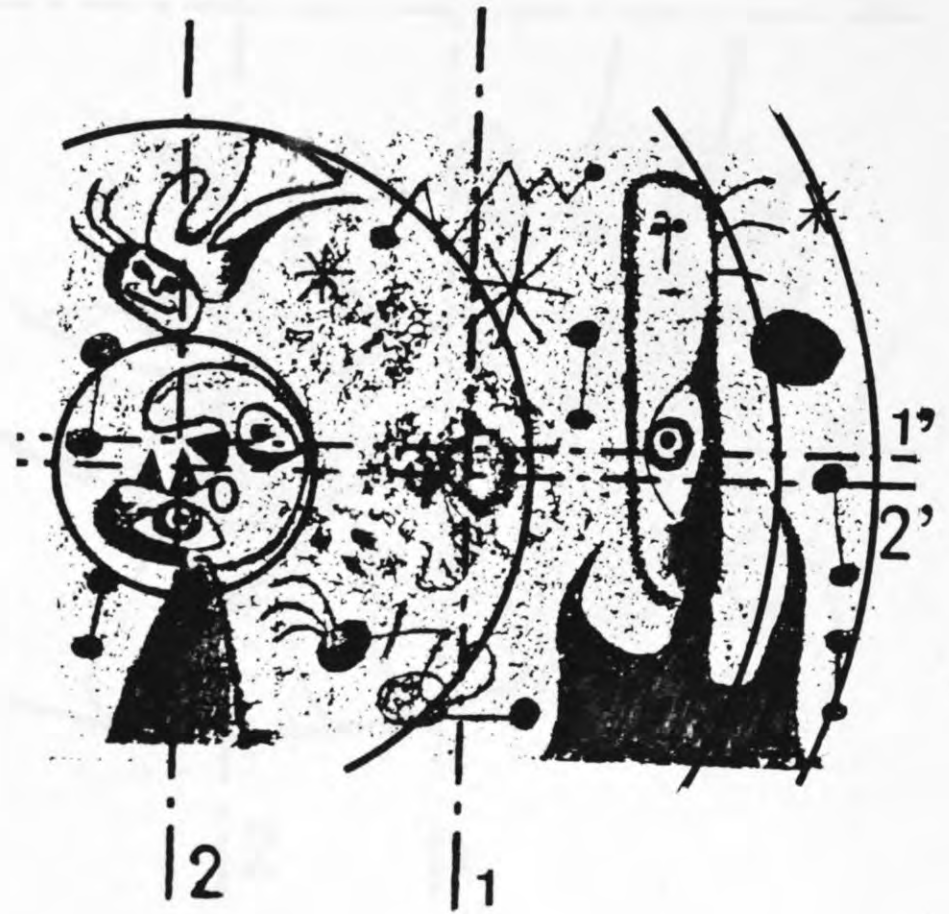

BARCELONA-47

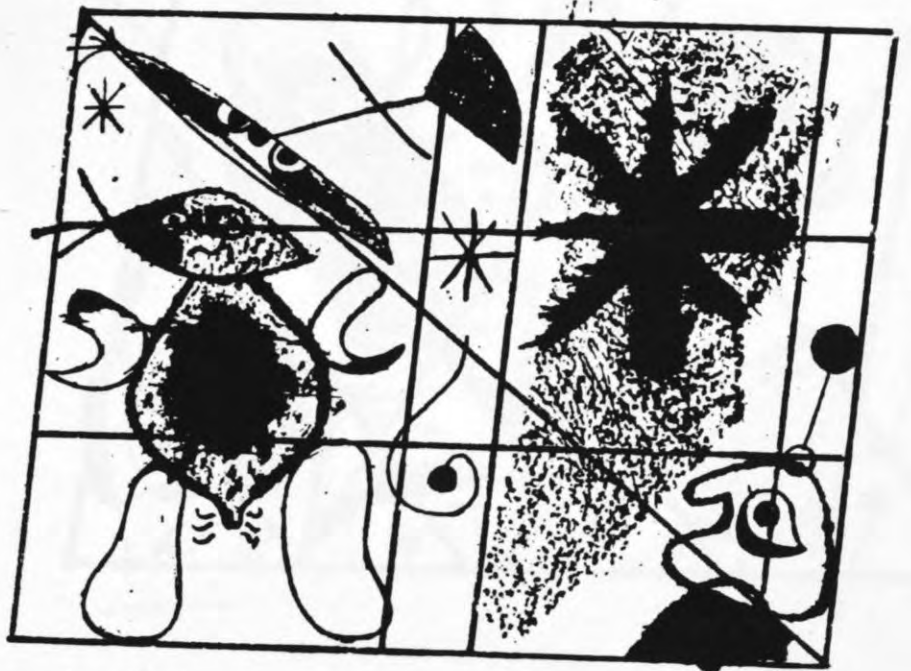
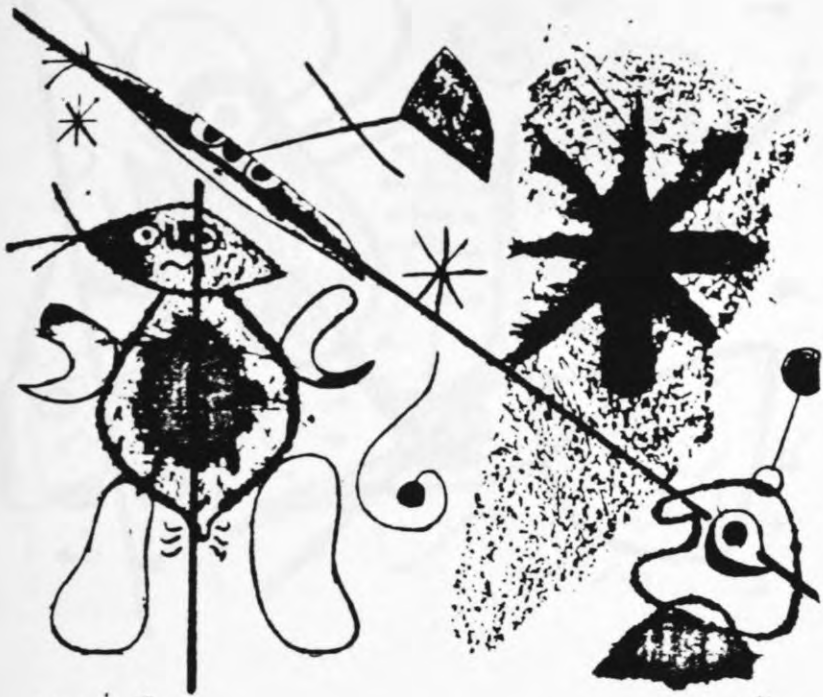
BARCELONA-47

BARCELONA 47

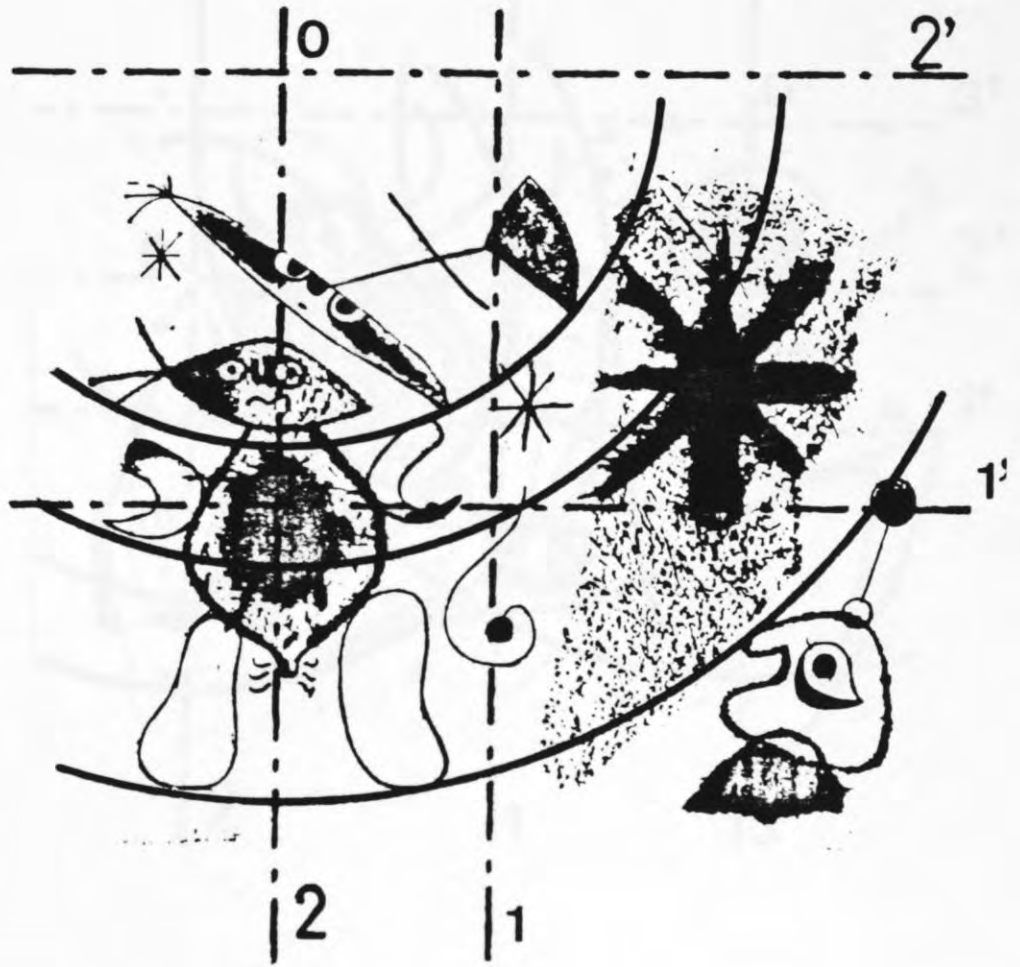
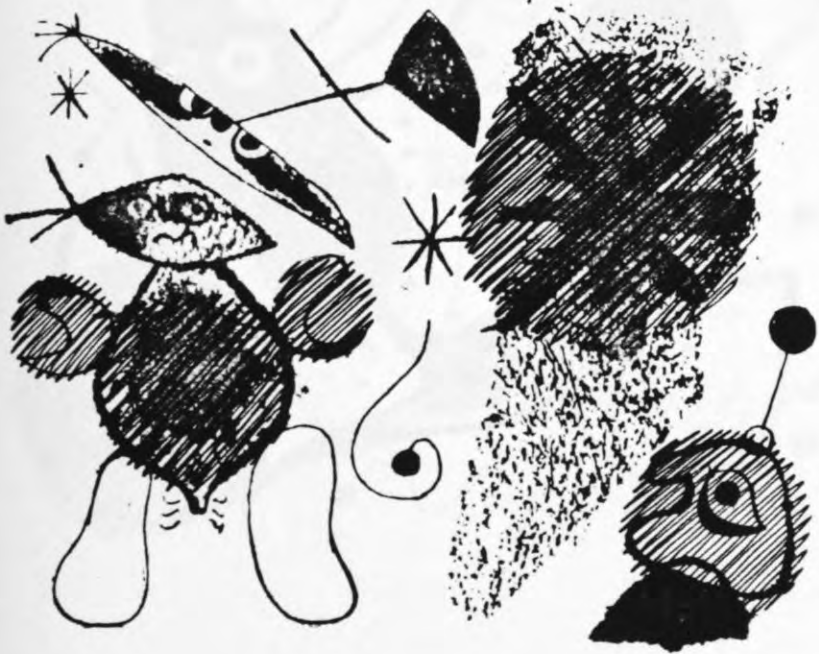
BARCELONA 47

opere d'arte

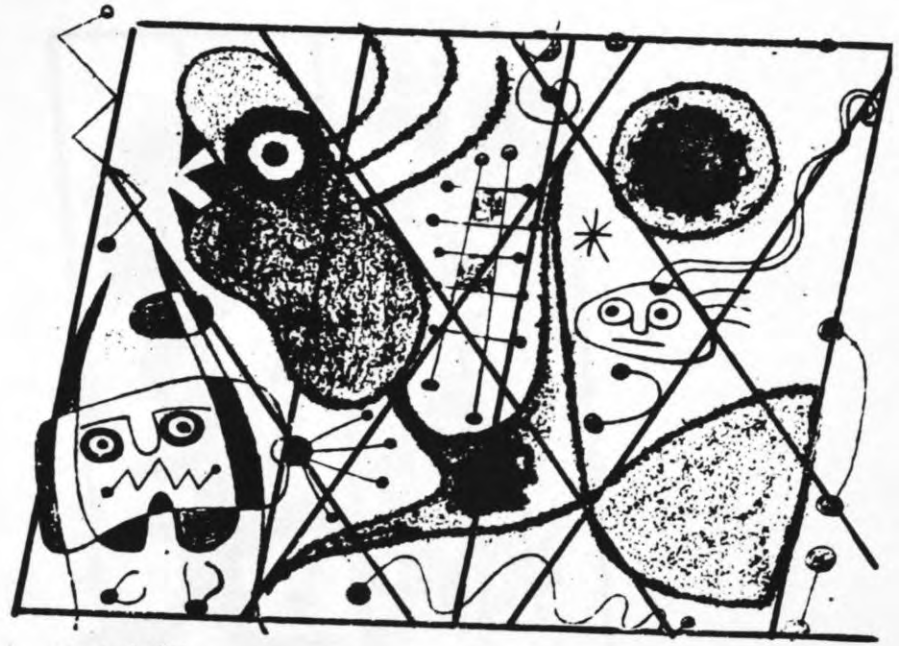
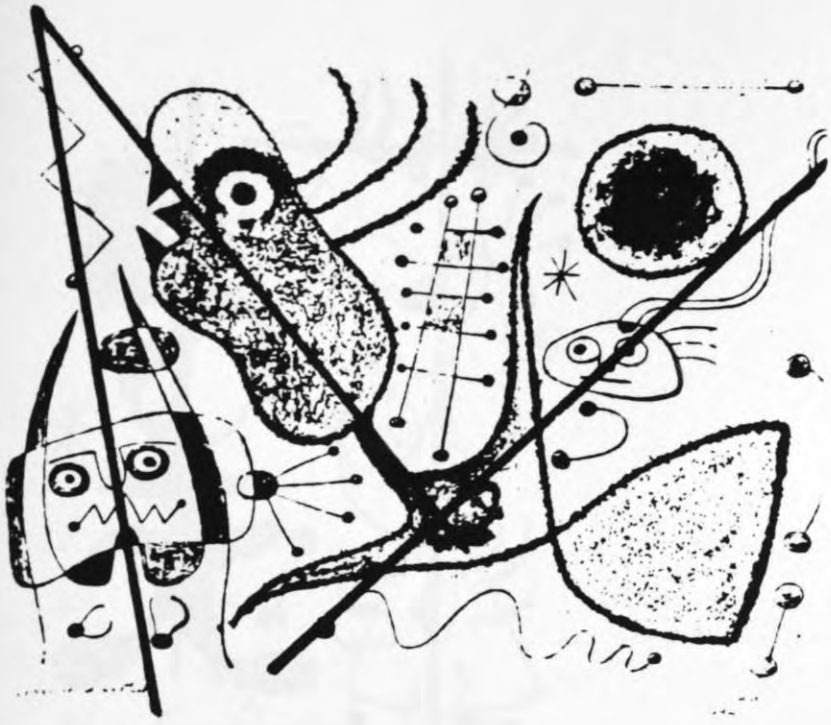
BARCELONA-48

BARCELONA-48

BARCELONA 48

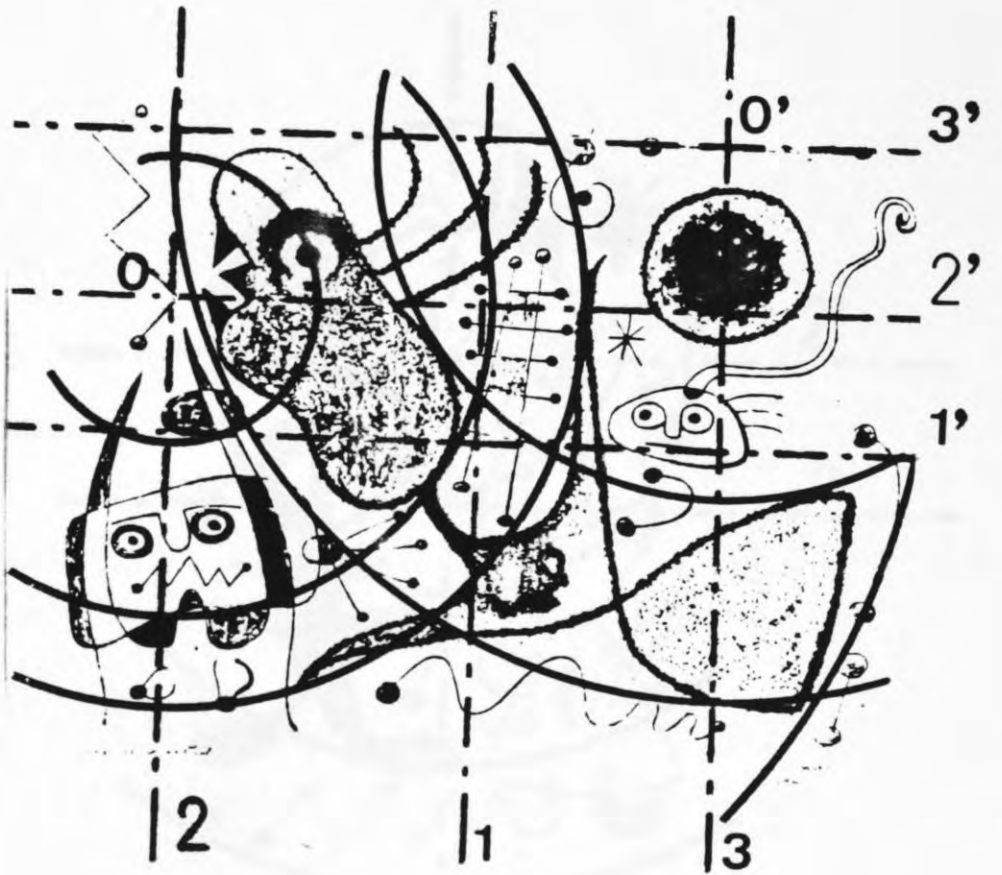
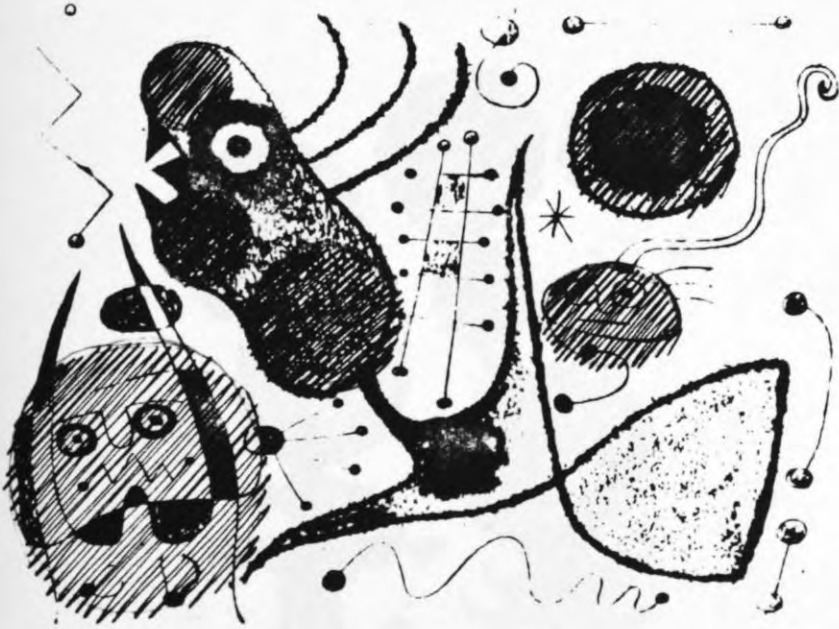
BARCELONA-48

après d'artiste

BARCELONA-49

BARCELONA-49

BARCELONA-49

BARCELONA-49

BARCELONA 50

BARCELONA-50

BARCELONA 50

BARCELONA 50

6.- CONCLUSIONS.-

La geometria que surt a la llum, és conseqüència de la direcció i disposició, basicament de les configuracions, en el camp visual.

L'anàlisi de les línies direccionals, divisories i de connexió, ens ha permés descobrir les línies pautals que sobresurten de la regularitat i continuïtat configuracional.

L'anàlisi de les particions de l'espai, segons l'organització configuracional, ens ha permés copsar les línies d'alguna manera constants, referents a l'organització de l'espai i que conformen les trames. El model linial tramata predilecte de l'idiolècte resulta ser el diagonal, per medi del qual s'evita la composició simètrica, i a més, li confereix una expressió dinàmica.

L'anàlisi dels contorns bàsics, ens ha servit per a poder evidenciar el sentit caracterològic formal i constatar una vegada més que globalment, el sistema és estructurat per entitats geomètriques bàsiques, amb un predomini del cercle i del triangle, i en última instància, la ratificació dels dos mons:

"...espiritual dels sentiments, de la mobilitat del que és etèri i de la derivació del que és acuos, en el cercle", i el ...

"món intel·lectual de la lògica, de la concentració, de llum, del foc, en el triangle" (13), mons que per altra banda, concorden amb el que es transmet de la majoria de diagnòstics fenomenològics, on l'aspecte material de la gravetat, del món sòlid expressat amb el quadrat només queda patent en el fenomen de l'ancoratge.

L'anàlisi de la centralitat i desplaçament dels eixos, ens

ha servit per a poder confirmar la hipòtesi d'una tècnica d'embelliment barroca i per tan fidel a l'aforisme: l'unió més desitjable entre dos punts és una corba. Corbes i contracorbes, a més de les qualitats:

"Complexitat, profusió, exageració, rodonesa, audàcia, detallisme, varietat, colorisme, activitat, diversitat" (14), formen aquest agrupament de manifestacions que han quedat explicitats en una bona mesura pels diferents diagnòstics fenomenològics.

El sistema centralitzat que es desenvolupa aporta a la composició una musicalitat dinàmica, a més de l'armatòria geomètrica de les composicions del Barroc, que ja hem esmentat. En aquest sentit, l'idiòlecte geomètric, ens remet als esquemes constructius més clàssics.

Miró, sembla està d'acord amb l'opinió de Lomazzo quan ...:
 "...insisteix sobre el rol del punt central que han de mirar els personatges, disposats a tot el seu entorn. Corbes eixos, centrades sobre un punt, heus aquí com apareix de nou aquest ornament que neix de la simetria per desdoblament." (15) De manera similar les seves configuracions tendeixen cap aquesta centralitat, que per altra banda, moltes vegades és ostentosa.

7 .- NOTES.-

(1) PICON, Gaëtan: Joan Miró, Carnets catalans. (Traduït per Rosa Mª Malet) Polígrafa, Barcelona, 1980, Pàg. 125.

(2) Idem. Pàg. 125

(3) Idem. Pàg. 125.

(4) Idem. Pàg. 125.

(5) BOULEAU, Charles: La géométrie secrète des peintres, Seuil, Paris. Pàg. 9.

Charpentes n'est pas non plus une histoire de la composition.

(6) Idem. Pàg. 10. Est-ce affaire d'instinct et de coup d'oeil? Certains nous assurent portant qu'une science mathématique très subtile et très se cache sous l'apparente désinvolture des maîtres. D'autres, il est vrai, affirment que ce n'est là qu'une fausse science, se réduisant en pratique à quelques recettes d'atelier, à quelques trucs, à un savoir-faire dont la jeunesse doit s'emparer sans s'y attarder.

Au départ, la complexité du sujet est grande: l'organisation des idées plastiques répond à des nécessités qui débordent le domaine de la seule peinture ; les disciplines de l'art monumental s'imposent à toute oeuvre de grande dimension, à la peinture et à la sculpture décorative comme à l'architecture.

Vient ensuite l'action du cadre sur son contenu, action encore très générale mais déterminante pour l'organisation de la surface peinte, où elle engendre des figures géométriques parfois fort complexes.

- (7) CHING, Francis D.K.: Arquitectura: forma, espacio i orden, Gustavo Gili, Mexico, 1982. Pàg. 358.
- (8) Idem. Pàg. 238.
- (9) Idem. Pàg. 54.
- (10) Idem. Pàg. 55.
- (11) ARNHEIM, Rudolf: El poder del centro. Alianza, Madrid, 1984. Pàg. 81-82.
- (12) Idem. Pàg. 82.
- (13) HERZOGENRATH, Wulf: Bauhaus (Traduït per Antonio de Zubiaurre), Institut für Auslandbeziehungen, Stuttgart, 1976. Pàg. 21.
- (14) DONDIS, D.A.: La sintaxi de la imagen, Gustavo Gili, Barcelona, 1976. Pàg. 163.
- (15) BOULEAU, Charles: La géométrie secrète des peintres, Seuil, Paris, Pàg. 150.

CONCLUSIONS GENERALS.-

Les successives conclusions particulars emeses en cadascun dels capítols, ens porta a considerar que l'idiolecte mironià no és improvisat, sinó que respon a una codificació morfològica i sincrètica, que es transforma evidentment en el temps, però que manté en tot moment les arrels, que tenen el seu origen amb les coses més petites i particulars, és a dir, el contrari del que sembla, més aviat genèric i magnificant. Recordem: les paraules de Miró:

"Per a mi una petita herba té més importància que un gran arbre, una pedreta més que una montanya, una libèl.lula és tant important com una àguila." (1)

A nivell configuracional, a més hem de destacar:

- La capacitat de ponderar les coses petites i aparentment insignificants.
- La capacitat de reduir i suplantar la càrrega anecdòtica, per la morfològica i gràfica.
- La capacitat de codificar morfològicament sense complicacions, d'una forma directa i espontània.
- La capacitat de fer vibrar morfològicament les expressions i els sentiments més complexos.
- La capacitat d'expressar poèticament sensacions tant delicades com les dels òrgans sexuals, sense caure en una descripció banal d'aquests.
- La capacitat de persuadir en les expressions més violentes, sense horroritzar.

A nivell global hem de remarcar:

- La preferència pel sexe femení i que la manifestació dels atributs sexuals confereixen a la Sèrie una gran significació eròtica.
- A la vista de la manifestació accentuada dels signes anteriors

i dels d'expressió més agressiva, la Sèrie resulta més eròtica que no pas violenta o negra com se l'ha definit en més d'una ocasió, com a conseqüència, nosaltres la veiem més com un cant d'alliberació.

- Xoca constatar que els personatges amb vagina no tenen pitam i viceversa, és a dir, que els dos atributs propis de la dona es dissocien. Només en dues ocasions es mostren conjuntament.
- També hem d'aclarir que a l'haver-hi més participació de configuracions de propietats exògenes que endògenes, fa que hi hagi més independència configuracional que dependència, i donat que les còsmiques solen ser les dependents, hi ha un predomini dels personatges.

A nivell filogènic, hem d'afegir:

- Que els signes són entitats organitzades en constant mutació.
- Que els signes des dels anys vint, sofreixen un procés de reducció morfològica fins a perdre el caràcter objectual i transformar-se en entitats exclusivament gràfiques.
- Que els signes mostren aspectes morfològics afins tipològicament, tot i tenir una naturalesa diferent.
- Que la filogènia marca tres etapes principals de mutació: principi dels anys vint, any trenta, i any trenta-nou.

A nivell compositiu pensem que és important tota la significació que se n'extreu:

- Els diagnòstics d'atracció o influència compositiva de la centralitat dels encaixos concèntrics, i de la tensió per concentració, delimiten una lateralitat dretana que denota essencialment el futur, la transcendentalitat i l'art. Tanmateix a nivell horitzontal, es confirma la part superior, com la zona més influent del camp visual, cosa que equival al que és espiritual i transcendental.

- El pes o sensació bàrica, reflexa una inclinació lateral esquerra que compensa i equilibra la lateralitat.
- La constant propensió per la manifestació ascendent i ocupació de les capes superiors del camp visual, ens porta a la ingravidesa i areotropia, contràriament al caràcter terrenal i d'arrelament de les capes inferiors, contingut, que més d'una vegada se li ha atribuït, per la qüestió dels peus grossos aspecte que hem abordat.
- El sistema de relació configuracional que es defineix, és el --centralitzat o nuclear, fet que està en relació amb la rodonesa dels idelectes primitivistes.
- Tipològicament, la composició no s'ajusta a cap model formal de terminat, sinó que és totalment lliure i dinàmic, conseqüent a la tipologia compositiva de tipus primitivista.

I finalment, a nivell estilístic i suggerits per la síntesi de l'estil de Dondis (2), hem pogut constatar, alhora que sintetitzàvem l'idiòlecte de la Sèrie Barcelona, que en aquest hi ha una sèrie de trets que encaixen amb les tècniques dels estils --primitivista i expressionista essencialment, que aquest autor propugna. Tanmateix quant a la rodonesa, a la profusió i a l'exageració, podriem afirmar que algunes de les unitats compositives --reuneixen les característiques de l'embelliment típic del barroc. Aquest aspecte estilístic ja hem pogut comprovar que relluïa també en el fenomen de la centralitat.

Si considerem les qualitats de les dues tècniques primerament esmentades, podem establir els següents vincles de parangonació i d'afinitat amb l'idiòlecte.

Tècniques PrimitivistesTrets ideolèctals de la Sèrie

1.- Senzillesa formal. _____	Conformacions bàsiques.
2.- Representació plana. _____	Absència de perspectiva i de volums.
3.- Riquesa simbòlica. _____	Profusió de signes.
4.- Tendència sincrètica. _____	Vocabulari selecte i sense detalls.
5.-Inclinació a la rodonesa. _____	Circularitat configuracional i centralitat compositiva.
6.- Propensió a l'exageració. _____	Deformacions i desproporcions constants.

Tècniques expressionistesTrets idiolèctals de la Sèrie

1.- Distorsió de la realitat. _____	Notable ús metafòric i hiperbòlic.
2.- Provocació i emoció. _____	Abundància de fenòmens contrastants i ressaltants.
3.- Tendència a la distorsió. _____	Constants deformacions i inflexions.
4.- Verticalitat. _____	Direccionalitat d'influències compositives i dels braços de les figures, ascendents.
5.- Complexitat. _____	Indefinició tipològica compositiva (lliure-dinàmica).
6.- Audàcia. _____	Exhibició dels sexes.

L'estreta relació o correspondència entre les dues tècniques i els trets característics de l'idiolecte, ens porten a poder confirmar el caràcter primitiviste que apuntavem a l'analitzar comparativament les tipologies idiolectals primàries, caracteritzades per la seva espontaneïtat i marcat sentit sincrètic.

"En l'art primitiu, en l'obra visual dels nens i en moltes altres formes d'art, la visió sincrètica és un mitjà expressiu poderós i intens." (3) Com a contrapartida, és considerat moltes vegades rude i salvatge, i fins i tot trivial, qualificació per altra banda essencial en les configuracions del pintor surrealista.

Pensem que la conclusió estilística de l'idiolecte d'aquesta Sèrie, és conseqüència de la conjunció dels trets esmentats i d'una expansió sense límits del món sensitiu i expressiu.

NOTES.-

- (1) RAILLARD, Georges: Conversaciones con Miró. (Traduït per Carlos del Peral), Granica, Barcelona, 1978. Pàg. 70.
- (2) DONDIS, D.A.: La sintaxi de la imagen, Gustavo Gili, Barcelona, 1976. Pàg. 149-159.
- (3) Idem. Pàg. 157.

BIBLIOGRAFIA SOBRE EL TEMA.-

En el marc del present estudi, ens limitem a una relació bibliogràfica en la que directa o indirectament es refereix a la -- Sèrie Barcelona, ja sigui en forma de text, de cita, d'imatges, o en anotacions complementàries.

1.-Obres publicades en forma de llibre:

- BOZAL, V. i LLORENS, T, España. Vanguardia artística y realidad social: 1936-1976, Gustavo Gili, Barcelona, 1976.
- CIRLOT, J. E., Joan Miró, Cobalto, Barcelona, 1949.
- CORREDOR MATHEOS, José, Miró, Dirección General de Bellas Artes, Madrid, 1971.
- DIEHL, Gaston, Miró, Flammarion, Paris, 1974.
- DUPIN, Jacques, Miró, Flammarion, Paris, 1961.
- Miró, Mentor, Unesco Art book, New York, Toronto, 1967.
- Miró graveur I 1928-1960, Daniel Lelong, Paris, 1984.
- Miró, Union Générale d'Éditions, collection d'art Unesco, 1967.
- HERRMANS, Ralph, La nit i el somni, Bonnier, Col.lecció Sala Gaspar, Leipzig, 1972.

- HUNTER, Sam, Joan Miró: das graphische Wert, Stuttgart, Hatje, 1958
- JÓZSEF, Román, Miró, Corvina Kiado, Budapest, 1981.
- LEIRIS, Michel, The prints of Joan Miró, Curt Valentin, New York, 1947.
- LEIRIS, Michel i MORLOT, Fernand, Miró litógrafa I 1930-1952, (Traduït per Joaquin Marco), Polígrafa, Barcelona, 1972.
- PENROSE, Roland, Miró, Thames and Hudson, London, 1970.
- SAN LAZZARO, G. di, Hommage à Joan Miró, XXe siècle, Paris, 1972.
- TAILLANDIER, Ivon, Mirógrafías, (Traduït per Juan Eduardo Cirlot) Gustavo Gili, Barcelona, 1972.
- Miró a l'encre, XXe siècle, Paris, 1972.

2.- Catàlegs d'exposicions:

- Anònim, "Miró Lithographs", Dover Publication, New York, 1983.
- Anònim, "Miró i l'obra gràfica", (Traduït per Jacques Lassaigue,) Fundació Gulbenkian i Museu d'art Modern de Paris, Lisboa, 1974.
- BORRÀS, Maria Lluïsa, "Joan Miró, Sèrie Barcelona", Concell Municipal de l'Eixample, Ajuntament de Barcelona, 1984.

TEIXIDOR, Joan, "Joan Miró. Obra gràfica", Dirección General del Patrimonio Artístico, Archivos y Museos, Madrid, 1978.

3.- Quaderns monogràfics:

BALADA, Marta i MISSÉ, Angels, "Apropament al món de Joan Miró" Garví, Vol VIII, nº 24, Barcelona, Nov. 1981.

FAVREAU, B., "De la Fonction des Jeux plastiques dans Barcelona", Institut d'art, Université de Provence, Aix-Marseille, 1977.

4.- Notes de premsa (per ordre cronològic)

REIXACH i RIBA, Jaume, "Una important mostra de la Biennial de Venècia a la Fundació Miró", El Correo del Dijous, (Barcelona), 16-XII-76.

Anònim, "Propera mostra litogràfica de Joan Miró", Diario de Barcelona, (Barcelona), 21-I-84.

IGLÉSIAS DEL MARQUET, Josep, "La maestria del Miró litògraf reflectida en una exposició", Diario de Barcelona, (Barcelona), 24-I-84.

Anònim, "La Serie "Barcelona" de Miró, se expone en "la Casa Elizalde", El Noticiero Universal, (Barcelona), 24-I-84.

Anònim, "La Serie Barcelona de Miró se expone en la Casa Elizalde", El Periódico, (Barcelona), 24-I-84.

- Anònim, "La Sèrie "Barcelona" de Miró, a la casa Elizalde", Avui,
(Barcelona), 25-I-84.
- NAVARRRO, ARISA, J.J., "La Sèrie "Barcelona" de litografias de Miró,
se expone como homenaje de la ciudad al artista, El Pais,
(Madrid-Barcelona), 25-I-84.
- Anònim, "Las litografias de la Serie Barcelona, de Joan Miró, se
exhiben en la Casa Elizalde, La Vanguardia, (Barcelona),
25-I-84.
- Anònim, "Exponen en la Casa Elizalde un Miró en blanco y negro co-
mo homenaje de Barcelona al artista", El Correo Catalan,
(Barcelona), 26-I-84.
- TAPIES, Miquel, "Miró: Serie "Barcelona", El Noticiero del Viernes,
(Barcelona), 3/9-II-84.
- PERMANYER, Lluís, "Joan Prats, promotor generoso y entusiasta", La
Vanguardia, (Barcelona), 15-II-84.
- Anònim, "La "Sèrie Barcelona" de Joan Miró, a la Casa Elizalde",
Avui, (Barcelona), 19-II-84.
- SALADRIGAS, Jordi, "Miró un artista que quiso aprender de los ar-
tesanos", El Noticiero Universal, (Barcelona), 21-III-84.
- Anònim, "Los colaboradores de Miró le recordaron en una mesa redon-
da", La Vanguardia, (Barcelona), 21-III-84.
- Anònim, "Litografies de Miró a la Casa Elizalde", Ajuntament de
Barcelona, gener-febrer, 1984.

Anònim, "Tres inéditos de Miró en la Fundació", El Correo Catalán, (Barcelona), 15-I-85.

Anònim, "La Fundació exhibe 14 piezas inéditas de Miró", El Periódico, (Barcelona), 15-I-85.

MIRALLES, Francesc, "Un Miró inédito para el gran público", La Vanguardia, (Barcelona), 10-III-85.

PARCERISAS, Pilar, "Miró de Prop", Avui, (Barcelona), 27-I-85.

- "Miró i Mallorca", Avui, (Barcelona), 27-I-85.

5.- Omissions de la Sèrie Barcelona, en l'exposició "Miró de Prop"

NAVARRO ARISA, J.J., "14 piezas inéditas realzarán una antológica de la obra de Joan Miró que se abre la semana próxima", El País, (Madrid-Barcelona), 10-I-85.

Anònim, "La Fundació rinde homenaje a Miró con sus inéditos", El Noticiero Universal, (Barcelona), 16/17-I-85.

Anònim, "La Fundació Miró rinde homenaje a su creador en el primer aniversario de su desaparición", La Vanguardia, (Barcelona), 17-I-85.

Anònim, "Miró de cerca", El País, (Madrid-Barcelona), 19-I-85.

BALSACH, Maria-Josep, "Joan Miró y el legado de los sótanos", El Pais, (Madrid-Barcelona), 2-III-85.

BIBLIOGRAFIA GENERAL.-

En la present relació, hem de fer constar, que alguns dels llibres són exhaurits, d'altres introbables, i per tant no tots han pogut ser consultats.

BONNEFOY, Yves, Miró, Silvana Editoriale d'Arte, Milà, 1964.

BUCCI, Mario, Joan Miró, Sadea-Sansoni, Florència, 1968.
Traducció catalana; Nauta, Barcel·lona, 1976.

CALAS, Nicolas, Joan Miró litógrafa IV. 1969-1972, Maeght, Paris, 1981. Traducció castellana. Polígrafa, Barcel·lona, 1982.

CATALÀ-ROCA, F. i PERMANYER, LL., Miró, Noranta anys, Edicions 62 i Fundació Miró, Barcel·lona, 1984.

CIRICI, Alexandre, Miró y la imaginación, Omega, Barcel·lona, 1949.

-Miró llegit, Edicions 62, Barcel·lona, 1971. Traducció castellana. Miró en su obra, Labor, Barcel·lona, 1971.

-Miró Mirall, Polígrafa, Barcel·lona, 1977.

CIRLOT, Juan Eduardo, Joan Miró, Cobalto, Barcel·lona, 1949.

CORREDOR-MATHEOS, José, Miró, Dirección Gral. de Bellas Artes, Madrid, 1971.

-Los carteles de Miró, Polígrafa, Barcel·lona, 1980.

CHILO, Michel, Miró, l'artista et l'oeuvre, Maeght Paris, 1971.

- DOPAGNE, Jacques, Miró, Hazan, Collection Les Maitres de l'Art, Paris, 1974.
- DUPIN, Jacques, Joan Miró: la vie et l'oeuvre, Flammarion, París, 1961.
- Miró, Union Générale d'Éditions, Milà, 1967. Tradució castellana. Hermes, Mèxic-Buenos Aires, 1967.
 - Miró, escultor, Polígrafa, Barcelona, 1972.
- ELGAR, Frank, Miró, Hazan, París, 1954.
- ERBEN, Walter, Joan Miró, Prestel, Munic, 1959. Traducció castellana. Hermes, Mèxic, 1961.
- GASCH, Sabastià, Joan Miró, Alcides, Barcelona, 1963.
- GEORGEL, Pierre, Dessins de Miró, Centre National d'Art et de Cultura de Georges Pompidou. Musée National d'Art moderne, París, 1978.
- GIMFERRER, Pere, Miró; colpir sense nafrar, Polígrafa, Barcelona, 1978. Traducció castellana: Miró y su mundo, Polígrafa, Barcelona, 1978.
- GOMIS-PRATS, Creació Miró (text d'Yvon Taillandier), Polígrafa, Barcelona, 1962.
- Atmosfera Miró (Text de J.J. Sweeney), R.M., Barcelona, 1959.
 - Joan Miró: creación en el espacio (Text de Roland Penrose), Polígrafa, Barcelona, 1966.
- GREENBERG, Clement, Joan Miró, Quadrangle Press, Nova York, 1949

- HUTTINGER, Eduard, Miró, . Scherz, Berna, Stuttgart, Viena, 1957.
 - Joan Miró, Papeles de Son Armadans, año II, tomo VII, núm. XXI, Madrid-Palma de Mallorca, 1957.
- JOUFFROY, Alain, TEIXIDOR, Joan, Miró Sculptures, Maeght, Paris, 1973.
- KRAUSS, Rosalind i ROWELL, Margit, Miró, Magnetic Fields, The Solomon R. Guggenheim Museum, Nova York, 1972.
- LASSAIGNE, Jacques, Miró, Skira, Lausana, 1963.
- LEIRIS, Michel i MORLOT, Fernand, Joan Miró litógrafa I, Maeght Paris, 1972. Traducció castellana: Polígrafa, Barcelona, 1972.
- LEIRIS, Michel i QUENAU, Raymond, Joan Miró litógrafa II, Maeght Paris, 1975. Traducció castellana: Polígrafa, Barcelona, 1975.
- MALET, Rosa M^a, Joan Miró, Polígrafa, Barcelona, 1983.
- MELIÀ, Josep, Joan Miró, Vida y testimonio, Dopesa, Grandes biografias nº 9, Barcelona, 1975.
- MIRÓ, Joan, Yo trabajo como un hortelano, Gustavo Gili, Barcelona, 1964.
- ORI, El diario del sol rojo, Edhasa, Barcelona, 1980.
- PENROSE, Roland, Joan Miró, The Arts Council of Great Britain, Londres, 1964.
 - Miró, Thames and Hudson, Londres, 1970. Traducció castellana. Daimon-Manuel Tamayo, Barcelona, 1976.

- PERUCHO, Joan, Joan Miró i catalunya, Polígrafa, Barcelona, 1970.
- PICON Gaëtan, Carnets catalans, Skira, Ginebra, 1980. Traducció catalana. Polígrafa, Barcelona, 1980.
- PIERRE, José i CORREDOR-MATHEOS, José, Céramiques de Miró et Artigas, Maeght, París, 1974.
- PRÉVERT, Jacques i RIBEMONT-DESSAIGNES, Georges, Joan Miró, Maeght, Paris, 1956.
- RAILLARD, Georges, Joan Miró. Ceci est la couleur de mes rêves, Seuil, Paris, 1977. Traducció castellana: Conversaciones con Miró, Granica, Barcelona, 1978.
- ROWELL, Margit, Miró, Abrams, Nova York, 1971.
- Joan Miró, peinture-poésie, La Différence, Paris, 1976.
- RUBIN, William, S., Miró in the collections of the Museum of Modern Art, The Museum of Modern Art, Nova York, 1973.
- SCHEIDEGGER, Ernst, Joan Miró, Arche, Zurich, 1957.
- SERRA, Pere A., Miró i Mallorca, Polígrafa i Concell Insular de Mallorca, Barcelona, 1984.
- SOBY, James Thrall, Joan Miró, The Museum of Modern Art, Nova York, 1959. Traducció castellana. Universidad de Rio Piedras, Puerto Rico, 1959.

- SWEENEY, James Johnson, Joan Miró. The Museum of Modern Art, Nova York, 1941.
- TAILLANDIER, Ivon, Mirógrafías, Gustavo Gili, Barcelona, 1972.
- TEIXIDOR, Joan, "Joan Miró i el seu temps" (text datat abril de 1956, inclòs al volum Entre les lletres i les arts, Barcelona).
- Joan Miró litógrafa III, Maeght, París, 1978. Traducció castellana. Polígrafa, Barcelona, 1978.
 - Joan Miró: pintura, Dirección Gral. del Patrimonio Artístico, Archivos y Museos, Madrid, 1978.
 - Joan Miró: obra gráfica, Dirección Gral. del Patrimonio Artístico, Archivos y Museos, Madrid, 1978.
- VERDET, André i HAUERT, Roger, Joan Miró, Kister, Ginebra, 1956.
- Joan Miró, Galeria Matarasso, Niça, 1957.
- WEELLEN, Guy, Miró (2 volums), Hazan, Paris, 1961. Traducció castellana, Gustavo Gili, Barcelona, 1960.
- WEMBER, Paul, Miró: das graphische Werk, Kaiser Wilhelm Museum, Krefeld, 1957.
- ZERVOS, Christian, L'oeuvre de Joan Miró de 1917 à 1933, Cahiers d'Art, vol. 9, núms. 1-4, París, 1954.

-Sense autor:

Miró, Maestros actuales de la pintura y escultura catalana, núm.
22, La Gran Enciclopedia Vasca, Bilbao, 1974.

Joan Miró, Ed. des Musées Nationaux, Paris, 1974.

